

Raadsinformatiebrief

Datum	14 april 2020	Zaaknummer	1948315371
		Portefeuille	Sport, onderwijs, recreatie en toerisme, leefbaarheid J.C.M. van der Pas
Onderwerp	Leefbaarheidsmonitor Meierijstad		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De (online) leefbaarheidsmonitor Meierijstad 2019, en bijbehorende rapportage van Bureau Companen

Aanleiding

Meierijstad wil een leefbare gemeente zijn waarin inwoners kunnen wonen en leven in een prettige en veilige omgeving. Om te weten waarop we samen – inwoners, gemeente en maatschappelijke partners – moeten inzetten om dit verder te verbeteren, is het van belang om te weten hoe de leefbaarheid in Meierijstad er nu voor staat. Het college heeft daarom een monitor laten ontwikkelen die op tal van onderwerpen inzicht geeft in de leefbaarheidsbeleving van inwoners van de wijken en dorpen, aangevuld met beschikbare objectieve informatie (registraties) over de leefbaarheid. In de leefbaarheidsmonitor zijn ook vragen uit de veiligheidsmonitor Meierijstad opgenomen, zodat beide één integraal instrument worden.

In het najaar van 2019 is de eerste meting uitgevoerd. De monitor – gevuld met de resultaten van deze meting – wordt geplaatst in een openbare online omgeving: er komt een link op de gemeentelijke website naar de monitoromgeving. Daarnaast heeft Bureau Companen een rapportage op hoofdlijnen opgesteld. Deze is als bijlage bijgevoegd.

We realiseren ons dat door de coronacrisis de situatie in Meierijstad op dit moment van een andere orde is dan vorig jaar ten tijde van de meting. Dit laat onverlet dat wij u graag op de hoogte brengen van de oplevering van de monitor en deze eerste meting.

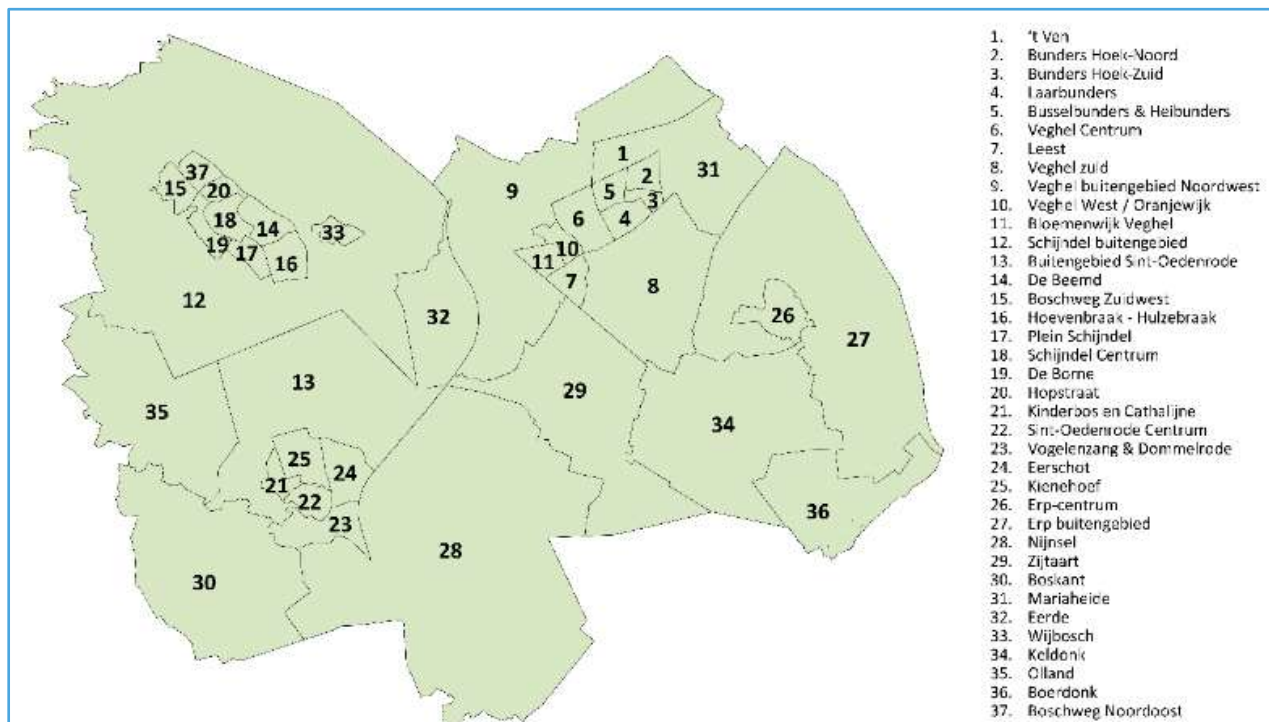
Kernboodschap

Over de monitor en de meting

Aan de hand van een uitgebreide enquête in Meierijstad is de leefbaarheidsbeleving van inwoners in kaart gebracht. Vanuit heel Meierijstad hebben in totaal 4.780 mensen de enquête ingevuld. De uitgevoerde enquête geeft een goed beeld van de ervaren leefbaarheid in wijken en dorpen in Meierijstad en een zeer scherp beeld van de beleving op gemeenteniveau. Daarbij is uitgegaan van

gangbare normen voor betrouwbaarheid en foutmarges. Voor de enquête is een willekeurige steekproef getrokken onder inwoners van 18 jaar en ouder in Meierijstad. Daarbij is ervoor gezorgd dat de respons zo gespreid is dat op het niveau van 37 gebieden voldoende enquêtes zijn afgenomen.

Figuur 1: De 37 gebieden uit de leefbaarheidsmonitor

Het begrip leefbaarheid in de monitor valt uiteen in drie domeinen: 'omgeving' / 'samen leven' / 'overlast & veiligheid', waarbij de focus ligt op de woon- en leefomgeving. Binnen de drie domeinen zijn er verschillende thema's (denk aan: staat openbare omgeving, voorzieningen). Op elk van de thema's worden indicatoren gepresenteerd die corresponderen met de vragen uit de enquête.

Daarnaast is er een domein 'algemeen', waar wordt ingegaan op de algehele beleving van de buurt en of de leefbaarheid in de buurt in de beleving van buurtbewoners de afgelopen periode vooruit is gegaan, gelijk is gebleven of achteruit is gegaan.

De online monitor biedt de mogelijkheid om nader in te zoomen op de verschillen in beleving tussen mensen met verschillende leeftijd, gezinssituatie en opleiding. Om de uitkomsten van meer context te voorzien, is het mogelijk bij elk thema aanvullende informatie op te roepen over de samenstelling van de woningvoorraad in het geselecteerde gebied. Tevens is het bij een aantal thema's mogelijk om de uitkomsten die betrekking hebben op de beleving van de inwoners te 'spiegelen' aan feitelijke informatie over het betreffende thema op basis van beschikbare registraties (bronnen: Centraal Bureau voor de Statistiek, politie, gemeente, corporaties).

In de monitor is ook een totaaloverzicht opgenomen van de scores op alle onderscheiden domeinen en thema's. Dit totaaloverzicht is in te zien voor 37 individuele wijken en dorpen, selecties van wijken en dorpen of voor de hele gemeente. Daarbij is het ook mogelijk om selecties te maken van domeinen en thema's die getoond moeten worden. Zo kan door in te zoomen op de gewenste delen van de monitor snel overzicht worden verkregen in de grote hoeveelheid beschikbare uitkomsten.

Meting 2019: conclusies op hoofdlijnen

Hieronder vindt u de conclusies op hoofdlijnen, op basis van de meting 2019. Let wel: dit is het *algemene beeld*, per gebied verschilt het. Hiervoor is de monitor zelf te raadplegen.

- Inwoners vinden het in Meierijstad over het algemeen goed wonen: het gemiddeld rapportcijfer voor prettig wonen in de buurt is in 2019 een 7,9.¹ Ten opzichte van 2017 is dit cijfer met 0,2 gestegen.²
- Over het algemeen voelen inwoners zich veilig in Meierijstad: zij geven als gemiddeld rapportcijfer voor veiligheid in de buurt een 7,8.³ Ten opzichte van 2017 is dit cijfer met 0,3 gestegen.⁴
- Hoewel het algemene cijfer voor leefbaarheid gestegen is ten opzichte van 2017, heeft 22% het gevoel dat het afgelopen jaar de leefbaarheid in hun buurt achteruit gegaan.
- Over het domein 'Omgeving' zijn de inwoners van de gemeente Meierijstad in het algemeen zeer positief. Aandachtspunten op het gebied van de staat van openbare ruimte zijn:
 - o Onderhoud van wegen/paden/pleintjes
 - o Onderhoud van perken/plantsoenen/parken
- Aandachtspunten op het gebied van voorzieningen zijn de hoeveelheid voorzieningen voor ouderen en jongeren.
- Over het domein 'Samen Leven' zijn de meeste buurtbewoners ook positief. Men heeft het gevoel te wonen in een buurt waar mensen op een prettige manier met elkaar omgaan en de mensen elkaar kennen. Ongeveer 50% kent de wijk/dorpsraad of de wijk/buurtvereniging. Veruit de meeste inwoners geven aan zelfredzaam en gezond te zijn. Bovendien geeft 78% aan zich medeverantwoordelijk te voelen voor de leefbaarheid in de buurt. Ook is een groot deel van de inwoners bereid om te helpen bij het schoonhouden van de buurt en buurtpreventie. Inwoners geven aan goed bij elkaar terecht te kunnen voor hulp en informatie. Bij hulp voor verbeteren van de buurt, wendt men zich vooral tot de gemeente (73%) en de bureaus (53%). Aandachtspunten in dit domein kunnen zijn:
 - o Een deel van de buurtbewoners geeft aan niet te willen of kunnen helpen bij het onderhoud van openbaar groen en het organiseren van activiteiten voor jongeren.
- Over het domein 'Overlast en Veiligheid' zijn de inwoners zeer positief. De gemeente Meierijstad wordt als relatief veilig ervaren en er is weinig overlast. Denk hierbij aan thema's als hinder van horeca en bedrijven, respectloos en/of ongewenst gedrag, beleving onveilige plekken, gevoel van veiligheid, vermijden van plekken en situaties. Ook schatten de meeste inwoners de kans om slachtoffer te worden van bijvoorbeeld zakkenrollerij, inbraken of mishandeling laag in. Aandachtspunten kunnen zijn:
 - o Overlast van hondenpoep op de stoep, straat of in de perken en overlast van rommel op straat.
 - o Een aantal indicatoren bij verkeer: te hard rijden bij scholen, te hard rijden in de woonwijk en parkeerproblemen in zijn algemeenheid (bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of drukte).
 - o Relatief weinig mensen zijn nog bekend met het BIN (Buurt Informatie Netwerk).
- 55% van de inwoners in Meierijstad is zeer tevreden of tevreden over het totale functioneren van de politie in de buurt en 34% is neutraal.

¹ Uit de landelijke veiligheidsmonitor 2019 komt voor Meierijstad hetzelfde cijfer naar voren. Gemiddeld cijfer voor Oost-Brabant is een 7,7.

² In de landelijke veiligheidsmonitor scoorde Meierijstad in 2017 een 7,7 voor leefbaarheid (dit is dezelfde vraag als gesteld in de leefbaarheidsmonitor Meierijstad).

³ Dit loopt wederom gelijk met het cijfer uit de landelijke veiligheidsmonitor 2019. Gemiddeld cijfer voor Oost-Brabant is een 7,5.

⁴ In de landelijke veiligheidsmonitor scoorde Meierijstad in 2017 een 7,5 voor veiligheidsbeleving (dit is dezelfde vraag als gesteld in de leefbaarheidsmonitor Meierijstad).

- Over het totale functioneren van de gemeente is 39% van de inwoners zeer tevreden of tevreden en is 40% neutraal.

Vervolg

- Leefbaarheid is een thema waarbij veel partijen betrokken zijn en waarbij ieder een deel van de oplossing van de puzzel heeft. Dat houdt ook in dat je samen het gesprek moet hebben over wat de uitkomsten van de monitor precies betekenen, of deze tot vervolgacties moeten leiden, en wie dan waaraan kan bijdragen. Hierover wordt de komende periode met diverse partijen gesproken. Denk aan welzijnsinstellingen corporaties, wijk- en dorpsraden, politie. In verband met de coronacrisis wordt naar alternatieve – digitale – wijzen van afstemmen gezocht, of vinden gesprekken later plaats dan gepland.
- In de prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en huurdersverenigingen is opgenomen dat voor ten minste één buurt of wijk waar Woonmeij en één buurt of wijk waar Area bezit heeft, een gezamenlijk plan van aanpak wordt uitgewerkt t.a.v. het verbeteren van de leefbaarheid. Hierover is ambtelijk een afstemmingsoverleg gepland in het voorjaar. De wijkverbeterplannen worden in samenspraak met direct betrokken partijen, waaronder ook inwoners gemaakt. Dit gaat volgens planning in 2021 lopen.
- Voor inwoners(organisaties) die naar aanleiding van de leefbaarheidsmonitor zelf verbeterinitiatieven willen oppakken zijn bestaande mogelijkheden voor financiële ondersteuning beschikbaar vanuit het budget voor leefbaarheidsbudget en/of het nieuwe ideeënfonds. Hierbij ondersteunen de buurtadviseurs en vakinhoudelijke collega's ook met aanvullende kennis en contacten.
- Verder lopen er beleidsmatig al diverse zaken waarin de aandachtspunten uit de monitor worden meegenomen. Denk hierbij aan thema's uit de openbare ruimte, zoals het hondenuitlaatbeleid en het onderhoud van perken en plantsoenen. Deze thema's komen aan de orde in gesprekken met inwoners over de integrale gebiedsbeheerplannen. Tijdens deze gesprekken wordt in ieder geval het gemeentelijk groenonderhoud toegelicht en wordt samen met aanwezigen gekeken naar waar de aandachtspunten liggen, wat inwoners zelf kunnen en willen oppakken en hoe de gemeente hen daarmee kan ondersteunen.
Ook op het gebied van verkeer worden punten uit de monitor meegenomen. Zo zijn bijna alle woongebieden al ingericht als een 30-km zone, maar worden in 2020-2021 ook De Donken en De Laren een 30 km-zone. De gemeente faciliteert diverse projecten ter stimulering van veilig verkeersgedrag bij scholen en in woongebieden.
In het kader van het vergroten van de bekendheid van het BIN worden er diverse activiteiten opgezet - zoals het opnemen en verspreiden van een promotiefilmpje. Dit is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid voor 2020. Daarnaast worden de uitkomsten van de monitor input voor gesprek met BIN-Meierijstad over verdere uitrol.

Communicatie

- Via een persbericht wordt aan de brede groep inwoners teruggekoppeld dat de leefbaarheidsmonitor te raadplegen is. Tevens is dit een mogelijkheid om waardering uit te spreken voor alle deelnemers aan de enquête.
- Oorspronkelijk was een brede bijeenkomst gepland met de wijk- en dorpsraden / welzijnsinstellingen / corporaties / politie, waarbij bureau Companen uitleg zou geven over de monitor en hoe deze te gebruiken is. Door de corona-omstandigheden gaat deze niet door. Er wordt gezocht naar een alternatieve wijze van communiceren – bijv. een tutorial over hoe de monitor te gebruiken is.

- De buurtadviseurs zullen bij de reguliere overleggen van de wijk- en dorpsraden ook aandacht vragen voor de leefbaarheidsmonitor, en of de monitor de wijk- of dorpsraad helpt in het verdiepende gesprek met buurtgenoten en / of gemeente en andere partners.
- Met de politie en het Buurt Informatie Netwerk worden de uitkomsten besproken. De Adviesraad Sociaal Domein, het Platform Ondernemend Meierijstad, de Seniorenraad Meierijstad, de Stichting Toegankelijk Meierijstad, de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie en het Centrummanagement worden geïnformeerd over het verschijnen van de monitor. Als daar behoefte aan is, wordt de monitor ook persoonlijk (al dan niet via online communicatie) toegelicht bij deze organisaties.
- Mocht er vanuit de raad belangstelling zijn voor een beeldvormende avond, dan wordt hieraan graag tegemoet gekomen.

Participatie

Het werken aan de leefbaarheid, ook naar aanleiding van de leefbaarheidsmonitor, is een samenwerking met inwoners en maatschappelijke partners. In een bijeenkomst in 2019 zijn de wijk- en dorpsraden ook uitgebreid geïnformeerd over de leefbaarheidsmonitor, en hebben zij suggesties voor aanscherping van de enquête gegeven.

Ook de corporaties en welzijnsinstellingen hebben meegedacht over de enquête. In april 2020 stond oorspronkelijk een bijeenkomst gepland met de wijk- en dorpsraden en maatschappelijke partners over de uitkomsten van de eerste meting, en voor een toelichting op het gebruik van de online monitor.

Deze bijeenkomst is tot nadere orde uitgesteld in verband met de coronacrisis.

Er wordt gewerkt aan alternatieve – digitale – communicatie.

Daarna is het samen werken aan leefbaarheid een doorlopend participatieproces en houdt het niet op bij deze bijeenkomst.

Duurzaamheid

Er wordt in de vervolgstappen aangehaakt op onderdelen uit het uitvoeringsprogramma duurzaamheid.

Financiën

N.V.T

Planning

- Komende periode: uitvoering geven aan de vervolgpunten zoals hierboven kort benoemd.
- In mei afstemming met corporaties in het kader van de prestatieafspraken – gericht op uitvoering wijkverbeterplannen in 2021.
- Tweede meting leefbaarheidsmonitor: najaar 2022. Oplevering in de eerste maanden van 2023. (besluitvorming over beschikbaar stellen van budget volgt nog).

Bijlage(n)

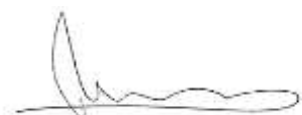
1. Rapportage Bureau Companen: Leefbaarheidsmonitor 2019

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij